

Využití hybridního ozimého žita pro výživu dojníc

Ing. Josef Maňásek, Ph.D., produktový manažer KWS Osiva s. r. o., foto archiv firmy

V moderní výživě vysokoproduktivních dojníc hraje klíčovou roli kvalita objemných krmiv. Hybridní ozimé žito, reprezentované špičkovým materiálem KWS PROAKTIVOR, se v minulém roce etablovalo jako strategická plodina. Díky své schopnosti vytvářet vysoký výnos biomasy již v časném jaru nabízí pěstitelům možnost získat prvotřídní krmivo v době, kdy jsou zásoby z předchozího roku často na minimu.

Management sklizně: Priorita kvality v BBCH 37–39

Zatímco u bioplynových stanic se cílí na maximální výnos sušiny v pozdějších fázích, pro výživu dojníc se jako optimální jeví sklizeň ve fázi konce sloupkování až objevení se praporcového listu (BBCH 37–39). Sklizeň před vymetáním přináší tyto klíčové výhody:

- Maximální stravitelnost organické hmoty: V této fázi ještě nedošlo k lignifikaci (dřevnatění) stébla. Obsah vlákniny je nízký a její stravitelnost (NDFd) dosahuje svých maxim, což přímo koreluje s vysokým příjmem sušiny dojnícemi.
- Vysoká koncentrace dusíkatých látek: Při sklizni v BBCH 37–39 lze běžně dosáhnout hodnot nad 16 % dusíkatých látek v sušině, čímž žitná siláž zdatně konkuruje bílkovinným senážím.
- Energetická hodnota: Koncentrace netto energie laktace

Porost KWS Proaktivor v době sklizně. ZD Zderaz, výnos 18,6 t/ha při sušině 35 %

(NEL) v tomto období kulminuje, což umožňuje snížit podíl jadrných krmiv v krmné dávce bez propadu užitekosti.

Nutriční benefity pro vysokoproduktivní dojnice

Zařazení siláže z hybridu KWS Proaktivor do TMR (total mixed ration) přináší specifické fyziologické výhody:

1. Stimulace bachorové fermentace: Díky vysokému obsahu vodorozpustných cukrů dochází k rychlému nástupu fermentačních procesů v bachoru, což podporuje růst mikrobiálního proteinu.
2. Zlepšení chutnosti krmné dávky: Časně sklizené žito je pro zvířata mimořádně atraktivní. Vysoká chutnost eliminuje selekci krmiva na krmném stole a zajišťuje stabilitu bachorového prostředí.

3. Redukce metabolického stresu: Včasná sklizeň poskytuje krmivo s ideálním poměrem mezi strukturální vlákninou a rychle dostupnou energií, což je klíčové v prevenci subklinických acidóz v rané fázi laktace.

Agrotechnické souvislosti a síla hybridní odrůdy

KWS Proaktivor disponuje díky hybridnímu efektu (heterozí) mimořádnou vitalitou a produkční schopností. Pro agronomický management je zásadní:

- Rychlé odklizení z pole: Sklizeň v BBCH 37–39 (zpravidla konec dubna či začátek května) poskytuje dostatečné časové okno pro následnou plodinu (kukuřice, čirok).
- Efektivní využití vody: Žito využije zimní a časnou jarní vláhu, čímž eliminuje riziko výpadku produkce v suchých letech, kdy

pozdější seče travních porostů selhávají.

- Zdravotní stav: Hybrid vyniká odolností vůči listovým chorobám, což je nezbytný předpoklad pro výrobu hygienicky nezávadného krmiva bez mykotoxinů.
- Protierozní význam: Velký význam má pěstování ozimého žita jako předplodiny pro kukuřici v oblastech, kde je riziko vodní eroze. Vhodné využití technologie pásového zpracování půdy (strip-till).

Technologická poznámka k silážování

Při sklizni v BBCH 37–39 je nutné počítat s nižším obsahem sušiny v čerstvé hmotě. Pro úspěšné silážování je klíčové krátké, intenzivní zavaznutí na cílových 30–35 % sušiny a použití vhodných biologických silážních aditiv, která usměrní kvasný proces směrem k produkci kyseliny mléčné a zajistí aerobní stabilitu po otevření silážní jámy.

Závěr

Hybridní žito KWS Proaktivor sklizené v optimálním růstové fázi BBCH 37–39 představuje technologický průlom v produkci vlastních krmiv. Pro moderní chovy se nejedná pouze o „výplňovou“ plodinu, ale o plnohodnotný, vysoce koncentrovaný komponent, který zásadně zvyšuje efektivitu výroby mléka a zdraví stáda. ■

Regionální zástupci KWS:

Ing. Alena Tomanová – 737 267 295
Ing. Anna Duffková – 776 192 500
Ing. Jan Bogaň – 725 150 619
Ing. Jan Pazdera, Ph.D. – 702 237 952
Ing. Jiří Šimka – 724 870 801

Ing. Josef Pavlíček – 725 731 249
Ing. Libor Vašina – 774 747 084
Ing. Miroslav Sedláček – 604 371 860
Ing. Miroslav Stropnický, MBA – 602 457 910
Pavel Němec – 606 743 181

Ing. Pavla Dostálová – 702 232 617
Ing. Renata Šmídová – 777 496 960
Ing. Stanislav Zelený – 775 282 390
Ing. Václav Jirka – 724 717 781